

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 11 grudnia 2024 r.

Poz. 8585

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.957.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 6 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 106/VII/2024 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Sosnowca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok, w części określonej w § 4 ust. 2 załącznika do uchwały w zakresie wyrażenia: „w szczególności” zawartego we wprowadzeniu do wyliczenia, jako sprzecznej z art. 5a ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491), dalej zwana *ustawą*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 31 października 2024 r. Rada Miejska w Sosnowcu podjęła uchwałę Nr 106/VII/2024 w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Sosnowca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok, zwaną dalej *uchwałą*.

Załącznik do uchwały stanowi *Program współpracy Miasta Sosnowca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025*, zwany dalej *Programem*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 5a ust. 1 i 4 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 listopada 2024 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona częściowo niezgodna z prawem.

Przepis art. 5a ust. 1 i 4 ustawy stanowi, że:

1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.

4. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;*
- 2) zasady współpracy;*
- 3) zakres przedmiotowy;*
- 4) formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2;*

- 5) *priorytetowe zadania publiczne;*
- 6) *okres realizacji programu;*
- 7) *sposób realizacji programu;*
- 8) *wysokość środków planowanych na realizację programu;*
- 9) *sposób oceny realizacji programu;*
- 10) *informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;*

11) *tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.*

W tym miejscu wskazać należy, że w państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa (art. 7 Konstytucji). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje, powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym.

W wyniku przeprowadzonej analizy przedmiotowej uchwały organ nadzoru wskazuje, że przepis § 4 ust. 2 Programu narusza w sposób istotny prawo. Przywołany przepis uchwały stanowi:

2. Priorytetowe zadania publiczne

Jako priorytetowe do zlecenia organizacjom zadania publiczne, określa się w szczególności zadania w zakresie:

1) Pomocy społecznej:

. Wspieranie dystrybucji produktów żywnościowych dla najuboższych mieszkańców Sosnowca w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,

. Prowadzenie na terenie miasta Sosnowca w roku 2025 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej,

. Prowadzenie na terenie gminy Sosnowiec noclegowni dla bezdomnych mężczyzn z terenu Miasta Sosnowca.

2) Przeciwdziałania uzależnieniom:

. Programy na rzecz wspierania działalności środowisk abstynenckich,

. Programy dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym programy z zakresu propagowania zdrowego stylu życia obejmujące zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, a także edukacyjno-integracyjne i rekreacyjno-sportowe,

. Programy socjoterapeutyczne dla dzieci,

. Programy informacyjno-edukacyjno-integracyjne dla dorosłych,

. Programy profilaktyczno-wychowawczo-integracyjne dotyczące profilaktyki uzależnień realizowane podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,

. Programy edukacyjne.

3) Działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

. Organizowanie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych i rehabilitacyjnych,. Programy integracyjne adresowane do środowisk osób z niepełnosprawnościami,

. Prowadzenie na terenie gminy Sosnowiec mieszkań wspomaganych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, wymagających specjalistycznych form wsparcia,

. Wsparcie integracji oraz codziennej egzystencji osób z niepełnosprawnościami, będących mieszkańcami Sosnowca, poprzez tworzenie warunków do ich większej mobilności.

4) Ochrony i promocji zdrowia:

. Prowadzenie działań edukacyjnych obejmujących problematykę ochrony zdrowia,

- . Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
- . Prowadzenie działań na rzecz osób nieuleczalnie i przewlekle chorych oraz ich rodzin.

5) Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji:

- . Wspieranie działań na rzecz upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- . Wspieranie przedsięwzięć artystycznych o charakterze miejskim,
- . Prezentacja osiągnięć kulturalnych w Mieście, w kraju i za granicą,
- . Wspieranie działań upowszechniających wiedzę o historii i dziedzictwie kulturowym Sosnowca oraz Zagłębia Dąbrowskiego wraz z jego twórcami oraz dorobkiem artystycznym i naukowym,
- . Wspieranie projektów wydawniczych,
- . Wspieranie projektów wpisujących się w obchody rocznic miejskich,
- . Projekty dotyczące wielokulturowości Miasta,
- . Wspieranie działań na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,
- . Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- . Działalność na rzecz integracji cudzoziemców.

6) Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- . Organizacja wydarzeń sportowych,
- . Tworzenie możliwości uczestnictwa w wydarzeniach sportowych,
- . Wspieranie działań na rzecz podnoszenia poziomu usportowienia mieszkańców Sosnowca,
- . Wspieranie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat sportu w Sosnowcu.

7) Turystyki i krajoznawstwa:

- . Organizacja imprez turystycznych i krajoznawczych,
- . Tworzenie możliwości uczestnictwa w wydarzeniach turystycznych i krajoznawczych,
- . Wspieranie działań na rzecz podnoszenia atrakcyjności turystycznej Miasta,
- . Wspieranie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat miejsc atrakcyjnych pod względem turystycznym w Sosnowcu.

8) Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- . Promowanie działań na rzecz edukacji ekologicznej,
- . Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- . Promowanie działań na rzecz ochrony klimatu.

9) Porządku i bezpieczeństwa publicznego:

Organizacja i utrzymanie poletek zaporowych jako bazy żerowej celem zatrzymania zwierzyny leśnej poza obszarem zurbanizowanym.

10) Zadania służące tworzeniu warunków dla rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych:

Zadania służące tworzeniu warunków dla rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych, w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej.

W ocenie organu nadzoru, użycie we wskazanym przepisie uchwały sformułowania: w szczególności we wprowadzeniu do wyliczenia powoduje, że katalog priorytetowych zadań publicznych określonych w Programie, przeznaczonych do realizacji w 2025 roku, ma charakter wyliczenia otwartego. Tymczasem Rada, kierując się wytycznymi zawartymi w treści udzielonego jej ustawowego upoważnienia do podjęcia uchwały, powinna uregulować w sposób kompleksowy i precyzyjny materię podlegającą regulacji, w tym również określić priorytetowe zadania publiczne. Regulacje zawarte w Programie powinny w sposób jasny

i definitywny – czyli w formie katalogu zamkniętego – wskazywać, które zadania ze sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy Rada określiła jako zadania priorytetowe do realizacji. W przeciwnym wypadku, to organ wykonawczy na etapie realizacji Programu będzie mógł wskazywać jako priorytetowe również inne zadania (ze sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy), niż te określone jako priorytetowe przez Radę, a zatem będzie mógł ingerować w zakres spraw przekazanych do wyłącznej właściwości Rady.

Jak wskazał bowiem Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 3 kwietnia 2013 r. sygnatura akt: III SA/Wr 80/13 (opublik. CBOSA): *Do określenia „priorytetowych zadań publicznych” wyłącznie właściwy jest organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego i w razie potrzeby poszerzenia dotychczasowego katalogu takich zadań o nowe, pojawiające się już podczas realizacji programu współpracy, jedynie ten organ będzie mógł tego dokonać w drodze nowelizacji uchwały.*

Zasadne zatem jest, aby priorytetowe zadania publiczne przewidziane do realizacji w danym roku były wskazane w programie w formie katalogu zamkniętego. Regulacja przyjęta w § 4 ust. 2 Programu tego wymogu nie spełnia.

W konsekwencji należy stwierdzić, że przepis § 4 ust. 2 Programu w brzmieniu nadanym mu na mocy analizowanej uchwały, istotnie narusza prawo, to jest art. 5a ust. 4 pkt 5 ustawy.

Jednocześnie, organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wskazanej na wstępie części uchwały.

Omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr 106/VII/2024 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Sosnowca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w wyżej wymienionej części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Elżbieta Żabicka-Łakomy